

peravit enim caelo, Eliam deduxit invit terrae. Moisiu suscitavit ipsosque in montem Sina adduxit ut eis ostenderet se esse filium Dei...¹

въскреснѣти resnati iz mrtvych i възведе ѿ на горѣ да показѣтъ имъ jako synъ est Božii..."

Povelě bo nebu i svede Iliu. I poma a zemli vstavavi Mojsea i възведе ichъ na gorѣ da pokazetъ imъ jako ty jestъ syn božii...

Sau ceva mai departe, după un citat din Evanghelie, urmează un tablou în care *slъnce* „soare“ a fost înlocuit în versiunea slavă din sec. al XV-lea cu *mlъnia* „fulger“.

Dora Ivanova Mirceva citează descrierea pentru a ilustra talentul lui Ioan Exarhul de a zgurăvi tablouri minunate cu un avînt organic al fanteziei². Prof. Todor P. Todorov consideră că în această descriere Ioan Exarhul folosește paralelisme antitetice foarte frumos legate prin repetări retorice: „Ucenicii vedeau pe munte doi sori: unul obișnuit și altul neobișnuit. Unul văzut---“.³ Tabloul însă aparține în întregime lui Efreem Sirul:

Efreem Sirul, *op. cit.*, p. 687

Sb. Gherman f. 243 r
Ioan Exarhul

Efreem Sirul Cod. sl. 138, f. 248 v

Duos soles in monte videbant discipuli, unum ex consuetudine in caelo resplendentam, alterum praeter consuetudinem: unum qui eis lucebat universum mundum illuminabat in firmamento unum qui ipsis solis tune resplendebat, faciem nimirum Iesu, inter ipsos. Vestimenta autem sua ostendit eis alba in star lucis: quia ex toto corpore ejus, gloria divinitatis suae scaturiebat. Ex omnibus membris suis ux ejus refulgebat.

Dvě slъnci ũčenici na gorě videaachъ: edino obyčnoe, a drŭgoe neobyčnoe; edino vidimo imi i vъ vseмъ mirě sijaюšte na tvrđdi a drŭgoe tēmъ samēmъ tьčiq menъ že lice Christovo. I byšъ běly rizy ego, tēmъ, bo javi jakože ōt vъsego tēlese emŭ kypěše slava i ot vъseq plъti emŭ prošijašq lŭče.

Dvě slъnci ũčenici zrěchъ: Edino na nebesi po obyčaju. I edino črez obyčaju edino svetěštee temu i miru vi semu na tvrdi. I edino temu edinem svetěšte lice ego na ne. Rizy že ego byše běly jako svēt. Pokaza jako ot vъsego tēla kypěše slava božestva ego i ot vъsech ũdes ego prosveteše svet ego."

Cercetătorul poate constata numai pe baza versiunilor latină și slave că e vorba de aceeași operă sub două nume: Ioan Prezviterul și Efreem Sirul. Textul este identic. Deosebiriile sînt de exprimare și lexic: *videaachъ* „vedeau“

¹ Sancti Ephraem Syri... *Opera omnia*... ed. Gerardo Vossio, Coloniae, 1603, v. III, p. 686—691: Sermo in Transfigurationem Domini Dei Salvatoris nostri Jesu Christi.

² „... Žiznenata pravdivost po krajno interesen način se splita s prekrasni obrazi sьzda deni sъs stichien poet na fantazijata“ — Dora Ivanova - Mirceva, *op. cit.*, p. 262.

³ „... Propovednikъ se vгъšta na novo kъm evangelskija razkaz. Sledva mnogo krasivo sravnitelno protivopalgane, svъrzano s ritorično povtorenje: dvě slъnci na gorě ũčenici divlěchu: edino obyčno a drugoe neobyčno. Edino vidimo---“. Todor P. Todorov, *op. cit* p. 31